

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **K., Š.**, zastúpeného advokátom: JUDr. K., U., proti žalovanému: **Obvodný úrad životného prostredia v Bratislave**, Karloveská 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti oznámení žalovaného č. ZPO/2005/03131-2/POS-BA1 zo dňa 05.04.2005 a č. ZPO/2005/00154-2/POS/BAV zo dňa 04.05.2005 a o návrhu na preskúmanie nečinnosti žalovaného a ďalších nárokov, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 329/04-116 zo dňa 13.6.2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 329/04-116 zo dňa 13.6.2007 v časti výroku, ktorým súd konanie o preskúmanie zákonnosti oznámení žalovaného č. ZPO/2005/03131-2/POS-BAI zo dňa 05.04.2005 a č. ZPO/2005/00154-2/POS/BAV zo dňa 04.05.2005 zastavil, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti hore uvedených oznámení žalovaného podľa § 250d ods. 3 OSP potom, čo dospel k záveru, že žalobu na preskúmanie predmetných oznámení podal žalobca po uplynutí zákonnej lehoty, ktorá je lehotou prepadnou, ktorej uplynutím možnosť preskúmania správneho rozhodnutia alebo postupu správneho orgánu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP zanikla, pričom zameškanie tejto lehoty nie je možné odpustiť.

Návrh žalobcu na vyslovenie povinnosti žalovaného konať a rozhodnúť vo veci žiadosti žalobcu o vydanie potvrdenia o registrácii pre exempláre skupiny B Iguana Iguana v zmysle § 12 ods. 17 zák. č. 15/2005 Z. z. súd ako nedôvodný zamietol v zmysle § 250t ods. 4 OSP s poukazom na to, že z priebehu konania pred žalovaným vyplynulo, že žalovaný sa žiadosťou žalobcu zo dňa 1.4.2005 o vydanie požadovaných potvrdení podľa citovaného ustanovenia náležitým spôsobom a v primeranom čase zaoberal, opakovane vyzýval žalobcu na doplnenie podania a vykonanie úkonov, ktoré žalovaný považoval v zmysle zákona za potrebné, postupujúc v zmysle vyžiadaného stanoviska rezortného ministerstva a po vzájomnej písomnej komunikácii oznámil žalobcovi, že potvrdenia vydá až po vykonaní určeného nezameniteľného označenia exemplárov podľa § 13 ods. 1 tohto zákona, ktorým oznámením (ktoré treba považovať za rozhodnutie o vybavení žalobcovej veci) dal žalovaný jasne žalobcovi najavo, že požadované potvrdenia žalobcovi nevydá bez jeho súčinnosti, z čoho je zrejmé, že hoci žalovaný vec neposúdil podľa predstáv žalobcu, nebol v konaní nečinný.

Krajský súd konanie o ostatných nárokoch zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby v súlade s ustanovením § 250t ods. 7, § 250d ods. 3 a § 96 ods. 1. OSP.

Proti tomuto uzneseniu v časti o zastavení konania pre zmeškanie lehoty na podanie žaloby podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal, že pre zastavenie konania v zmysle § 250d ods. 3 OSP nebola splnená zákonná podmienka „nakoľko žaloba podaná 18.10.2004 a ani jej doplnenie nenapĺňajú právny predpoklad o prekročení dvojmesačnej zákonnej lehoty v zmysle § 250 ods. 3 O.S.P, ktorý je obsahom výroku a dôvodov uznesenia 1 S 329/04-116 a to vo vzťahu k oznámeniam Obvodného úradu v Bratislave č. ZPO/2005/03131- 2/POS-BAI zo dňa 5.4.2005 a č. ZPO/ 2005/00154-2/POS/BAV zo dňa 4.5.2005“.

Pripomenul, že každý, koho práva a slobody zaručené právnymi predpismi Únie boli porušené, má právo na účinné právne prostriedky nápravy pred súdom v súlade s čl. II 107 Charty základných práv EÚ.

Poukázal na to, že reguláciu obchodu s voľne žijúcimi živočíchmi nemožno vykladať spôsobom, ktorý zakladá porušenie čl. 12, čl. 28, čl. 29, čl. 30 Zmluvy o založení ES, ak je SR účastníkom tejto zmluvy.

Konanie správneho orgánu samo o sebe nemá zmysel, ak znemožňuje chov, odchov a následný predaj exemplárov, ktorých prežitie vo voľnej prírode je ohrozené pretože postup správneho orgánu by mal zodpovedať účelu nariadení ES.

Povinnosť nezameniteľne označiť exempláre Iguana Iguana na základe národnej legislatívy, ktorá zakladá povinnosti, ktoré nie sú obsahom nariadení č.338/97 a 865/06 ES znemožňuje nakladanie s majetkom, ktorý je predmetom ochrany zaručenej podľa čl. 20 Ústavy SR.

Ochrana ohrozených druhov, ku ktorej nepochybne prispieva umelý chov a odchov exemplárov a ich následný predaj nemôže byť dostatočne účinná ak chovatelia a držiteľia exemplárov v Slovenskej republike sa musia dôvodne obávať, že budú vystavený horšiemu zaobchádzaniu ako občania iných štátov EÚ.

Trval na pôvodnom návrhu na prerušenie konania a predloženie predbežnej otázky Európskemu súdnemu dvoru.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa v napadnutej časti o zastavení konania podľa § 250d ods. 3 OSP, pretože za daných okolností neboli predpoklady na pokračovanie v konaní rozhodnutím o veci samej. Odvolaním napadnutú časť uznesenia krajského súdu navrhol potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 OSP) ako súd odvolací preskúmal v intenciách podaného odvolania napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie, či postup a rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým konanie o žalobe na preskúmanie oznámení žalovaného č. ZPO/2005/03131-2/POS-BAI zo dňa 05.04.2005 a č. ZPO/2005/00154-2/POS/BAV zo dňa 04.05.2005 bolo zastavené, boli v súlade so zákonom.

Z obsahu pripojeného administratívneho ako aj súdneho spisu vyplýva, že dňa 18.10.2004 bolo krajskému súdu doručené podanie žalobcu, označené ako „žaloba na preskúmanie postupu Obvodného úradu životného prostredia v Bratislave v zmysle ustanovenia § 247 OSP", v ktorom žalobca navrhol vyniesť rozsudok v znení: „Obvodný úrad

životného prostredia tým, že nepotvrdil v 60-dňovej zákonnej lehote preukazy pôvodu pre exempláre Iguana Iguana, nedôvodne obmedzil právo firmy K. nakladať s predmetnými exemplármi. S poukazom na vyššie uvedené Krajský súd v Bratislave vracia žalovanému správnomu orgánu vec na ďalšie konanie. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu nutných denných nákladov na jedného exemplára Iguana Iguana vo výške 20,- Sk, ušlého zisku vo výške 12.440,- Sk a ujmy spôsobenej stratou konkurencieschopnosti a straty zákazníkov vo výške 140.000,- Sk do 14 dní...".

Ďalšími podaniami doručenými krajskému súdu dňa 18.10.2005 a 11.12.2006 žalobca zmenil uplatnené nároky tak, že navrhol zrušiť oznámenia žalovaného č. ZPO/2005/0313-2/POS/BAI zo dňa 5.4.2005 a č. ZPO/2005/0154-2/POS/BAV zo dňa 4.5.2005 a zároveň navrhol uložiť žalovanému povinnosť vydať žalobcovi potvrdenia o registrácii pre exempláre skupiny B Iguana Iguana v zmysle § 12 ods. 17 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciu obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 15/2005 Z.z.).

Na pojednávaní konanom dňa 13.6.2007 žalobca uplatnené nároky modifikoval tak, že zotrval na žalobe v časti o preskúmanie zákonnosti vyššie označených oznámení žalovaného zo dňa 5.4.2005 a 4.5.2005, ďalej žiadal, aby súd rozhodol o jeho návrhu proti nečinnosti žalovaného a uložil mu povinnosť vydať potvrdenia o registrácii pre exempláre skupiny B Iguana Iguana v zmysle § 12 ods. 17 zákona č. 15/2005 a vo zvyšnej časti pôvodne uplatnených nárokov vzal žalobu späť.

Podľa čl. 46 ods. 2 zákona č. 460/1992 Z.z. - Ústava Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, *môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia*, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 51 ods. 1 citovaného zákona domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa *možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú*.

Podľa § 244 ods. 1, 3 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súde *na základe žalôb* alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo *ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb* alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 249 ods. 1, 2 OSP konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou. Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, *ak sa žaloba podala oneskorene*, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že správne súdnictvo je ovládané dispozičnou zásadou, v zmysle ktorej predmetom súdneho preskúmacieho konania je to, čo žalobca svojím návrhom (žalobou) za predmet takéhoto konania označí. V súlade s tým súd prvého stupňa dôvodne vychádzal z podaní žalobcu a správne rozlišoval medzi konaním o nečinnosti žalovaného správneho orgánu (iniciovaného podaním z 18.10.2004 v zmysle jeho obsahu) a konaním o žalobe proti rozhodnutiu a postupu

správneho orgánu (na základe podaní žalobcu z 18.10.2005 a 11.12.2006), ktoré predstavujú samostatné formálne i obsahovo rozdielne druhy konaní súdu v rámci zákonnej úpravy postupu súdu v správnom súdnictve. Kým v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 250t OSP) súd na návrh účastníka skúma, či žalovaný správny orgán mal spôsobom stanoveným zákonom konať a či a prečo takto bez vážneho dôvodu nekonal, v konaní o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov (§ 247 a nasledujúce OSP) súd na návrh - žalobu (podanú v súlade s ustanovením § 249 OSP) účastníka preskúmava súlad takého rozhodnutia so zákonom. Rozdielny charakter konaní spôsobuje, že pôvodné konanie proti nečinnosti správneho orgánu nemôže automaticky zmeniť charakter na konanie o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu bez toho, aby takéto konanie bolo iniciované dispozitívnym úkonom vo forme príslušnej žaloby.

V predmetnej veci je nesporné, že žalobca sa súdneho preskúmania napadnutých oznámení žalovaného prvýkrát domáhal na súde podaním doručeným súdu dňa 18.10.2005 (ktorým doplnil resp. zmenil pôvodnú žalobu z 18.10.2004). Krajský súd v zmysle § 103 OSP skúmajúc podmienky konania, sa správne zaoberal otázkou včasnosti takéhoto návrhu a po zistení, že zákonom stanovená lehota na podanie žaloby (§ 250b ods. 1 OSP) uplynula v mesiacoch jún resp. júl 2005, konanie dôvodne v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 OSP zastavil.

Z uvedených dôvodov nebolo možné postupu a rozhodnutiu súdu prvého stupňa nič vyčítať, preto odvolací súd jeho rozhodnutie podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu vzhľadom na jeho neúspech v tomto konaní právo na ich náhradu nevzniklo.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. februára 2009

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu